

cm vastag homokos, az ÉK-i részen agyagos-humuszos réteget termeltünk le. A sárga homokos, majd agyagos altalajon 115 objektum folytja rajzolódott ki. Közülük 84 gödör, 31 árok, 14 cölöplyuk, 3 ház, 1 kemence és 1 füstölő. A cölöplyukak kisebb része elszórtan, nagyobb része négyes és hatos csoportba rendeződve jelentkezett.

A *szarmata* objektumok nagy részét kerek alakú, egyenesen bővülő, illetve méhkas alakú 50–100 cm mély, hamus betöltésű gödrök, kisebb részét ívelten szűkülő falú vízvezető árkok alkották. A tároló-, majd hulladékgödörként használt verem mellett 3 nagyméretű bányagödört is feltártunk. Az egyik méhkas alakú gödörben több zsáknyi kerámiatöredék feküdt, melyek egy része deformálódott, selejtes darab volt. Egy másik, ívelten szűkülő falú, sekély gödör alját kerámiatöredékekkel rakták ki. Az egyetlen *szarmata* ház a nyomvonal ÉK-i részén jelentkezett. Az ÉNy-DK-i hossz tengelyű, téglalap alakú, félig földbe mélyített, 10 m² alapterületű házban mindenhol megtaláltuk a keményre letaposott padlót, melynek aljába két cölöplyukat ástak. A Ny-K-i tájolású füstölő a nyomvonal ÉK-i végén került elő. A lekerekített sarkú téglalap alakú füstölőgödör K-i végét és a szögletes alakú tüzelőgödört egy 110 cm hosszú égett falú kürtővel kötötték össze. Egy felszín feletti építmény, két Ny-K-i tengelyben elhelyezkedő hat cölöphelyét is dokumentáltuk.

A leletanyag nagy részét korongolt, szürke hombárhoz, duzzadt- és behúzott peremű-, meredek falú talakhoz, bikónikus testű edényekhez, korsóhoz tartozó töredékek, kisebb részét kézzel formált fazék- és fedőtöredékek alkotják. A nyomvonal ÉK-i részén fekvő objektumokból korongolt, szemcsés anyagú, késő *szarmata* fazéktöredékek kerültek elő. A leletanyagot felsőfüles edény töredéke, szürke, bepecsételt díszítésű oldaltöredék, festett tál peremtöredéke és egy kézzel formált, szögletes edényke színesíti. Több objektumból került felszínre őrlő-, fenőkötőredék és vaskés.

Az *Árpád-kori* objektumok nagy részét téglalap és kerek alakú gödrök, kisebb részét vízvezető- és kerítőárkok alkották. Egyetlen ház került elő a nyomvonal középső részén. A Ny-K-i hossz tengelyű, félig földbe mélyített, 7,6 m² alapterületű, letaposott padlójú házat több beásás tarkította. A házhoz eredetileg csak az ÉK-i sarkában levő, téglalap alakú tárolóverem tartozott. A háztól ÉK-re kb. 85 m-re került elő a földbe vájt, ovális alakú kemence, melynek felmenő fala és sütőfelülete rossz állapotban maradt meg. A kemence előtt hamus- vagy munkagödört nem figyeltünk meg.

A leletanyag nagy részét bogrács- és kisebb részét fazékhoz tartozó perem- és oldaltöredékek alkotják. Több fazéktöredék vállrészén figyelhető meg lencse alakú bevagdalt díszítés.

A bizonytalan korú objektumok, elsősorban az É-D-i és az ÉNy-DK-i irányú árkok a nyomvonal DNy-i részén kerültek elő. A lelet nélküli gödrök a *szarmata* és az *Árpád-kori* objektumok között feküdtek.

GULYÁS GYÖNGYI

385. Szeged-Kiskundorozsma, CSMD 14. lelőhely (Csongrád megye) I

A Városföld-Algyő közötti MOL gázvezeték nyomvonalán, a CSMD 14. jelű lelőhelyen (386 m²) 2008. május 15-én megelőző feltárást végeztünk. Az 5 m széles és 70 m hosszú nyomvonal területén és annak környékén a korábbi terepbejárások *szarmata* és *Árpád-kori* szórvány leleteket eredményeztek. A nyomvonal Ny-i és K-i részén 80–100 cm, középső részén 50–70 cm vastag humuszt termeltünk le. A világosbarna agyagos altalajon egyetlen objektum folytja rajzolódott ki. A hosszított trapéz alakú, K-i oldalán lépcsős, máshol egyenesen szűkülő falú gödörből lelet nem került elő.

GULYÁS GYÖNGYI

386. Szeged-Kiskundorozsma, Daruhalom-dűlő (Csongrád megye) Sza, A

A MOL-gázvezeték nyomvonalán a CSMD 13. lelőhelyen 2008. május 6–19. között végeztünk megelőző régészeti feltárást. A lelőhely a településtől ÉK-re lévő Daruhalom-dűlő területén, a Dorozsmát az E5 úttal összekötő bekötőút, a Kettőshatár, a „Tóthfalva” és a Balaton-ér határolta területen, egy nagyjából É-D-i dombháton található. A vezeték nyomvonala Ny-K-i tájolással fut át a dombháton, a korabeli Maty-ér medrétől indulva a lelőhelyen átmenő M 430 autót út kerítéséig, mintegy 210 m hosszán. Már a humuszolás kezdetétől jelentkeztek a különféle objektumok folytjai, melyek a dombhát felé haladva közel egyenletes sűrűségben mutatkoztak. A domb Ny-i oldalán, a korabeli Maty-meder felé eső oldalon az objektumok sűrűsége kissé ritkult, itt főként árkok nyoma bontakozott ki.

Az ásatás során döntően egy avar település nyomai kerültek napvilágra. Két, közel téglalap alakú, félig földbe mélyített épület, egy kemence és az előtérgödre, néhány méhkas alakú verem, és számos árok, cölöplyuk, összesen 47 objektum esett a nyomvonalba. Említést érdemel az egyik földbe mélyített épület, melynek a sarkában, a padlóba beásva egy nagyméretű fazék alsó fele került elő. A feltárt terület első harmadában került elő az ásatás legnagyobb objektuma, melyet a humuszolás során, a nyelési felszín felett 30 cm-re sikerült már észlelni a nagy mennyiségű leletanyag sűrűsödését követve. A feltárást során az összetett anyaggyerőhely felső rétegéből jelentős számú avar leletanyag került elő. A feltárt objektumokból néhány másodlagos helyzetű *szarmata* korongolt kerámián kívül csak az avar korra keltezhető leletanyag került elő. Az anyag nagyobbik része kézzel formált kerámia (sütőharangok, fazekak, bográcsok töredékei), de jó néhány csont- és kőeszköz is előkerült. Emellett viszonylag nagyobb számú állatcsontot is találtunk.

Az ásatás legizgalmasabb objektuma a dombtetőn került elő: egy É-D-i tájolású rablott sír. Betöltéséből, a rablógödörből néhány vasdarab és pár avar edénytöredék került elő. Közel 170 cm mélységben találtuk meg